

Følgende formidlingsprodukt henvender sig til gymnasielærere i fransk. Produktet er et forslag til et supplement af en specifik skriftlig opgave i lærebogen "Entrées – fransk basisbog", men det kan også anvendes til andre skriftlige opgaver.

Lærebogen *Entrées – fransk basisbog* af Mette Bering og Mimi Sørensen henvender sig til elever med fransk på fortsættelsesniveau i 1. og 2.g. Bogen består af fem kapitler, der hver især har opgaver med stigende sværhedsgrad knyttet til sig. I princippet står det den enkelte underviser frit for, om bogens opgaver skal løses mundtligt eller skriftligt. Flere steder kan begge dele lade sig gøre, f.eks. når eleverne bliver bedt om at diskutere bestemte emner. Det er dog kun enkelte opgaver i bogen, som eksplicit står under overskriften "Écrivez", og i forordet forklarer forfatterne desuden, at øvelserne lægger hovedvægten på mundtlig udtryksfærdighed.

I kapitlet *La francophonie* indgår dog en skriveøvelse. Opgaven følger efter et kort uddrag af romanen "Yemma" af algeriske Wahed Ben-Younes. Opgaveformuleringen lyder:

"Le narrateur pense à sa sœur. Écrivez la lettre qu'il a envie de lui renvoyer."

Dette er en vellykket opgaveformulering af flere grunde. Først og fremmest er den fokuseret. Den indledende konstatering hjælper med at sætte stemningen for teksten, som skal produceres. Derudover nævnes den intenderede modtager også eksplicit, altså fortællerens søster, hvilket sætter en konkret ramme for den skriftlige opgave. Disse instrukser gør, at eleverne både kan aktivere deres forståelse af teksten og deres genrebevidsthed, inden de går i gang med øvelsen.

Man kunne forbedre øvelsen yderligere ved eksplicit at henlede elevernes opmærksomhed på den pågældende genre: et personligt brev. Det ville være en god idé at på dansk spørge eleverne om, hvilken slags form og indhold vi typisk finder i denne genre. Her kan eleverne med fordel trække på deres baggrundsviden fra dansk, hvor de har prøvet at skrive og modtage personlige breve af forskellig art: fødselsdagshilsner, julekort, postkort, etc.

Eleverne skal ikke nødvendigvis komme med en masse nye indsigter om brevgenren. Pointen er snarere, at italesættelsen af genren gør eleverne bevidste om, hvad der er væsentligt at huske på i denne opgavetype. De bliver altså bevidste om, hvad de allerede ved, hvilket i sig selv er motiverende for arbejdet, og de forbedrer deres chancer for at lave en vellykket besvarelse.

Derudover skal eleverne i opgaven påtage sig rollen som fortælleren. Forud for skriveøvelsen stiller bogen fire udmærkede forståelsesspørgsmål, der kan hjælpe eleverne med at lave en personkarakteristik af fortælleren og give et kort resume af handlingen. Desværre opfordrer bogen ikke eleverne til at reflektere

over sproget i uddraget. I den forbindelse ville det være hensigtsmæssigt i fællesskab at lave en kort analyse af sproget i romanuddraget.

I praksis kunne den førnævnte genre- og sproglige bevidsthed aktiveres ved hjælp af nedenstående skema. Skemaet er tiltænkt sådan, at eleven, alt efter dennes ambitionsniveau, kan bruge det som en tjekliste, inden han/hun afleverer en skriftlig opgave. De fokuserede spørgsmål vil forhåbentlig hjælpe med at spore eleven ind på hvilken slags tekst, der skal produceres. Det står læreren frit for at udvide skemaet med flere spørgsmål efter behov.

ELEVSKEMA TIL SKRIFTLIGE OPGAVER

Hvilken genre bliver du bedt om at producere? (f.eks. une lettre, un texto, un discours politique, une recette...)	
Er denne genre formel (saglig, objektiv), uformel (personlig, privat) eller begge dele?	
Hvilken verbaltid og modus (présent, imparfait, passé composé, indikativ/imperativ/...) vil du bruge i din tekst? Hvorfor?	
Hvad er det vigtigste formål med din tekst?	
NB. Hvis du bliver bedt om at skrive som en særlig karakter fra en tekst.	
Hvem skriver din karakter til?	
Hvilken relation er der mellem din karakter og tekstens modtager?	
Har din karakter et overvejende nøgternt (beskrivende) sprog, eller er det mere billedligt (malende)?	
Hvor gammel er din karakter? Hvordan kan du vise det i sproget?	
Har din karakter en lang, kort eller ingen uddannelse? Hvordan kan du vise det i sproget?	